

הפטרה

HAFTARAH הפטרה. In 539 B.C.E., Cyrus led the Persians in the conquest of Babylonia. Two years later, he issued a decree allowing conquered peoples to return to their lands. The news stirred the Jewish exiles in Babylonia, and the prophet reflects that excitement. The Haftarah begins with the announcement that the road to return has now been cleared: God has opened the highway from Babylonia to the Land of Israel. The prophet then expresses a fear that moral corruption—which he views as the cause of the exile—will soon rear its head again. The thought of return, with its promise of rebuilding the Temple, launches the prophet into an attack on religious hypocrisy. Ritual devotion, he asserts, must be accompanied by ethical behavior.

This morning's Torah reading focused on an elaborate ritual for purifying the sanctuary. Now the Haftarah emphasizes that the aim of ritual is to transform our behavior. In juxtaposing these two biblical passages, the Rabbis have provided us with a telling measure of their understanding of Judaism.

VERSE 15. The prophet employs contrasting imagery: though God is on high, divine concern is focused on the most lowly.

בְּרָכָה שֶׁלִפְנֵי הַהֶפְטָרָה
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
בְּנָבִיאִים טוֹבִים, וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמְרִים בְּאַמֶּת.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבַמִּשְׁה עֲבָדוֹ
וּבִישְׂרָאֵל עִמּוֹ וּבְנָבִיאֵי הָאַמֶּת וְצִדְקָה.

ישעיהו גז

יז וְאָמַר סְלוּ-סְלוּ

פְּנֵי-דֶרֶךְ

הַרְיָמוּ מִכְשׁוֹל

מִדֶּרֶךְ עַמִּי:

יח כִּי כֹה אָמַר יְהוָה וְנִשְׂא

שִׁכְנוֹ עַד וְקִדּוֹשׁ שְׁמוֹ

מָרוֹם וְקִדּוֹשׁ אֲשַׁכֵּן

וְאֶת-דִּכְפָּא וְשִׁפְלֵ-רוּחַ

לְהַחְיֹת רוּחַ שְׁפָלִים

וְלִהְיוֹת לֵב נִדְכָּאִים:

יט כִּי לֹא לְעוֹלָם אֲרִיב

וְלֹא לְנֶצַח אֶקְצֹף

כִּי-רוּחַ מִלִּפְנֵי יַעֲטוֹף

וְנִשְׁמֹת אֲנִי עֲשִׂיתִי:

יז בַּעֲוֹן בִּצְעוֹ קִצְפֹתִי

וְאֶכְהוּ הַסִּתֵּר וְאֶקְצֹף

וַיִּלֶף שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ:

יח דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ

וְאֶנְחָהוּ וְאֶשְׁלַם נַחְמִים לוֹ וְלֹא-בְלִי:

יט בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם

שְׁלוֹם | שְׁלוֹם לְרַחֵק וּלְקֶרֶב

אָמַר יְהוָה וּרְפָאתָיו://

כ וְהִרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ

כִּי הִשְׁקֵט לֹא יוֹכֵל

וַיִּגְרָשׁוּ מִימֵי רַפֶּשׁ וְטִיט:

כא אֵין שְׁלוֹם אָמַר אֱלֹהֵי לְרִשְׁעִים:

א קרא בגרון אל־תחשף
 כשופר הרם קולך
 והגד לעמי פשעם
 ולבית יעקב חטאתם:
 ב ואותי יום יום ידרשון
 ודעת דרכי יחפצון
 כגוי אשר־צדקה עשה
 ומשפט אלהיו לא עזב
 ישאלוני משפטי־צדק
 קרבת אלהים יחפצון:
 ג למה צמנו ולא ראית
 ענינו נפשנו ולא תדע
 הן ביום צמכם
 תמצאו־חפץ
 וכל־עצביכם תנגשו:
 ד הן לריב ומצה תצומו
 ולהכות באגרף רשע
 לא־תצומו כיום
 להשמיע במרום קולכם:
 ה הַכִּזָּה יִהְיֶה צוֹם אֲבַחְרֶהוּ
 יום ענות אדם נפשו
 הלכף פאגמן ראשו
 ושק ואפר יציע
 הלזה תקרא־צום
 ויום רצון ליהוה:
 ו הַלּוֹא זֶה צוֹם אֲבַחְרֶהוּ
 פתח חרצבות רשע
 התר אגדות מוטה
 ושלח רצועים חפשים
 וכל־מוטה תנתקו:
 ז הַלּוֹא פָרַס לְרַעַב לַחֲמֶךָ
 ועניים מרודים תביא בית

VERSE 1. RAISE YOUR VOICE

LIKE A RAM'S HORN כְּשׁוֹפֵר הָרֵם קוֹלְךָ. God tells the prophet to be like a shofar in trumpeting the people's misdeeds, and in calling upon them to care for those in need. The mention both of shofar and of fasting (verse 3) verbally links this Haftarah with Yom Kippur.

VERSE 3. WHY, WHEN WE FASTED, DID YOU NOT SEE?

לְמָה צָמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ לֵמָּה. This passage's precise historical setting is uncertain. Clearly, the prophet is responding to the people's disappointment that though they have engaged in acts of piety, their downtrodden state has not improved. Perhaps the prophet is addressing those who returned to Jerusalem after the exile in Babylonia—that is, after 537 B.C.E.—for their discouragement would have been understandable, given that those who came back found a society in ruins and continued to live under foreign domination. (Indeed, foreign rule would last through most of the Second Temple's existence.) In the prophet's time, the First Temple's remembered glory did not seem to be reflected in the circumstances of return.

כִּי־תִרְאֶה עָרִם וְכִסִּיתוּ
 וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם:
 ח אִזּוּ יִבְקַע פֶּשַׁח לְאוֹרְךָ
 וְאַרְכָּתְךָ מֵהֲרָה תִצְמַח
 וְהִלֵּךְ לִפְנֵיךָ צִדְקָה
 כְּבוֹד יְהוָה יֵאֲסָפֶךָ:
 ט אִזּוּ תִקְרָא וַיְהוּהוּ יַעֲנֶה
 תִּשְׁוַע וַיֹּאמֶר הַנְּנִי
 אִם־תִּסִּיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה
 שְׁלַח אֶצְפֶּע וְדַבֵּר־אֲוֹן:
 י וְתִפֵּק לְרַעַב נַפְשְׁךָ
 וּנְפֹשׁ נַעֲנֶה תִשְׁבִּיעַ
 וְזָרַח בְּהִשְׁףְךָ אוֹרְךָ
 וְאִפְלֹתְךָ כִּצְהָרִים:
 יא וְנָחֶךָ יְהוָה תִּמְיִד
 וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת נַפְשְׁךָ
 וְעִצְמַתֶּיךָ יִחְלִיץ
 וְהִיִּיתְךָ כְּגֹן רוּחַ
 וְכַמוֹצָא מֵיָם אֲשֶׁר לֹא־יִכְזָבוּ מֵימֵיו:
 יב וּבְנֵי מִמֶּךָ חֲרִבוֹת עוֹלָם
 מוֹסְדֵי דוֹר־וְדוֹר תִּקְוִי
 וְקִרְא לָךְ גִּדְר פְּרִיץ
 מִשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת לְשָׁבֶת:
 יג אִם־תִּשְׁיֵב מִשְׁבֶּת רִגְלְךָ
 עֲשׂוֹת חִפְצֶיךָ בְּיוֹם קִדְשֵׁי
 וְקִרְאתָ לְשֶׁבֶת עֲנֵג
 לְקִדּוֹשׁ יְהוָה מְכַבֵּד
 וְכִבְדֹתָו מַעֲשׂוֹת דְרָכֶיךָ
 מִמְּצוֹא חִפְצֶךָ וְדַבֵּר דְּבָר:
 יד אִזּוּ תִתְעַנֵּג עַל־יְהוָה
 וְהִרְפִּיתִיךָ עַל־בְּמַתִּי אֶרֶץ
 וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ
 כִּי פִי יְהוּהוּ דַבֵּר:

VERSE 13. IF YOU CALL
 SHABBAT "DELIGHT" וְקִרְאתָ
 SHABBAT "DELIGHT" לְשֶׁבֶת עֲנֵג.
 This is the origin
 of the term *Oneg Shabbat*.
 For the Jew who enters
 into a life of observance of
 the mitzvot, ritual involves
 moments of joy, of sadness,
 of serious reflection, and
 of meditation. These com-
 prise the range of human
 emotion, allowing us to
 experience the fullness of
 our humanity.

הַבְּרָכוֹת שֶׁלְאַחַר הַהִפְטָרָה

① בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, צוּר כָּל־
הָעוֹלָמִים, צְדִיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר
וְעֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם, שֶׁפֶל־דִּבְרֵינוּ אִמְתָּ וְצֶדֶק. נְאֻמָּן
אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנְאֻמָּנִים דְּבָרֶיךָ, וְדָבַר אֶחָד
מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוֹר לֹא יֵשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן וְרַחֲמָן
אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל־דְּבָרֵינוּ.

② רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ
בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׁמֵּחַ צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ.

③ שְׂמַחְנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְיָהוּ הַנְּבִיאַ עֲבָדֶיךָ וּבְמַלְכוּת
בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בְּמַהְרָה יָבֹא וַיְגַל לַבְּנוֹ, עַל כֶּסֶּאוֹ לֹא
יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם
קִדְשֶׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֹּה נִרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה, מִגֵּן דָּוִד.

④ עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל הַנְּבִיאִים [וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה] וְעַל יוֹם הַכְּפוּרִים הַזֶּה שֶׁנִּתְּתָה לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
[לְקִדְשָׁהּ וְלִמְנוּחָהּ], לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפְּרָה, לְכַבּוֹד
וּלְתִפְאַרְתָּ. עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ,
וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָּל־חַי תְּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד. וּדְבָרֶיךָ אִמְתָּ וְקַיִם לְעֵד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ
מְקִדֵּשׁ [הַשַּׁבָּת וְ] יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכְּפוּרִים.

B'RAKHOT AFTER THE HAF-
TARAH. A series of *b'rakhot*

concludes the reading from the Prophets. The earliest synagogue services may have centered on the public reading of biblical passages, and the prayers concluding the reading may well have formed the original core of the synagogue service. For example, the prayers concluding our reading mention the sanctity of the day and express messianic longing—two themes likewise featured in the Amidah. In ancient times, the public biblical reading also included a selection from the third division of the Hebrew Bible, known as the Writings.

WHO ACCOMPLISHES WHAT
IS SPOKEN וּמְקַיֵּם.

At the opening of Genesis, God's word effectuates all that is created: "God said... and it was so." Our liturgy asserts that God will likewise carry out the promises recorded in the scriptural passages that we have just read aloud and studied.

MAY YOUR PROMISE PROVE

TRUE וּדְבָרֶיךָ אִמְתָּ. On the Days of Awe we talk of God's teaching as an everlasting truth and we then conclude by declaring God's sovereignty over all the earth. God's sovereignty is identified here with the truthful and eternal teaching of Torah.